

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายใน
โรงงานของกองโรงงานช่างกล
สำนักงานการคลัง

จัดทำโดย นายธีระติ ปานคง

ตำแหน่ง นายช่างไฟฟ้าชำนาญงาน
สังกัด กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๕
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๑. ชื่อเรื่อง การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง

๒. หลักการและเหตุผล

กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในด้านการซ่อมบำรุง ยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องปรับอากาศ ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร อาทิ การซ่อมระบบเครื่องยนต์ การซ่อมระบบปรับอากาศ การทำสีรถยนต์ การซ่อมตัวถังรถยนต์ เป็นต้น กองโรงงานช่างกล มีพื้นที่โรงงานในการซ่อมบำรุงขนาดประมาณ ๒๐ ไร่ กองโรงงานช่างกลจะมี รายการซ่อมต่อเดือนเป็นจำนวนมาก โดยมีประมาณทั้งหมด ๙๐๐ รายการต่อเดือน โดยเป็นการซ่อม ยานพาหนะและเครื่องจักรกลที่มีหลากหลายประเภท

จากภารกิจดังกล่าว กองโรงงานช่างกลต้องใช้พื้นที่ในการซ่อมเป็นบริเวณกว้าง สภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำงานที่ดี และยังพบปัญหาด้านการปฏิบัติงานอีกหลายอย่าง เช่น พื้นที่ ในการซ่อมสกปรก มีคราบน้ำมัน ฝุ่นละออง คิวพิษจากการทดสอบเครื่องยนต์ ส่งผลให้เกิดความไม่ สะดวกต่อการปฏิบัติงาน เกิดความเสี่ยง เกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ในการจัดเก็บอุปกรณ์และ เครื่องมือช่าง ที่ไม่มีการจัดเก็บอย่างเป็นหมวดหมู่ สถานที่ในการจัดเก็บชิ้นส่วนและอะไหล่ที่รอการซ่อม บำรุง และอะไหล่ที่ชำรุดและใช้งานไม่ได้รอการจำหน่าย มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้สถานที่ในการ จัดเก็บมีไม่เพียงพอ ขาดการคัดแยกประเภทวัสดุอุปกรณ์และอะไหล่ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานที่เป็น อันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน เช่น ประเภทเหล็กมีคม เป็นต้น อีกทั้งการจัดลำดับรถที่รอการซ่อมภายใน โรงงาน ยังไม่เป็นไปตามหลักการเข้าก่อน-ออกก่อน ทำให้ต้องใช้พื้นที่การซ่อมบำรุงค่อนข้างมาก

กองโรงงานช่างกล ได้ดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมในพื้นที่การซ่อมบำรุงตาม แนวทางกิจกรรม ๕ส แต่การดำเนินการดังกล่าวไม่ต่อเนื่องและยั่งยืน ประกอบกับบุคลากรขาดความใส่ใจ ในการดูแลพื้นที่ บุคลากรทำงานไม่ตรงตามตำแหน่งหน้าที่ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรอบคอบใน การปฏิบัติงาน และยังมีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม พื้นที่การซ่อมบำรุงมีขนาดจำกัดไม่เพียงพอ

ตามนโยบายผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรอง การปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ตัวชี้วัดที่ ๓.๔ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ พัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีแนวคิดในการพัฒนา สภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยการส่งเสริมให้หน่วยงานมีการวิเคราะห์ ตรวจสอบและปรับปรุง สภาพแวดล้อมในการทำงานของตนเอง โดยนำหลักการ ๕ส ได้แก่ สะสาง สะดวก สะอาด สร้างนิสัย สุขลักษณะ มาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมใน การทำงานอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง เป็นพื้นฐานที่ทุกหน่วยงานต้องดำเนินการ

ดังนั้น เพื่อให้เกิดพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกลให้เป็น ระเบียบเรียบร้อยเกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้ง ส่งเสริมให้ตัวชี้วัดการดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของกองโรงงานช่างกลบรรลุผล ผู้จัดทำรายงานส่วนบุคคล จึงขอเสนอแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกอง

โรงงานช่างกล สำนักงานคลัง โดยจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยของกอง
โรงงานช่างกลให้แก่บุคลากรของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้บุคลากรกองโรงงานช่างกลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
และความปลอดภัย สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงงานกองโรงงาน
ช่างกลได้

๓.๒ เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกลให้เป็นระเบียบ
เรียบร้อยเกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๓.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีของคนในองค์กร และเกิดบรรยากาศที่ดีต่อ
การปฏิบัติงาน

๓.๔ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรต่อผู้ใช้บริการ

๔. เป้าหมาย

๔.๑ อบรมให้ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในโรงงานให้กับบุคลากร
ของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง

๔.๒ กำหนดแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำงานรายงาน

๕.๑ การวางแผนยุทธศาสตร์หรือการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning)

เป็นกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กร โดยกำหนด
สภาพการณ์ในอนาคตที่ต้องการบรรลุ และกำหนดแนวทางในการบรรลุสภาพการณ์ที่กำหนดบนพื้น
ฐานข้อมูลที่รอบด้านอย่างเป็นระบบ

การกำหนดแนวทางที่จะบรรลุสภาพการณ์ในอนาคตที่ต้องการให้เกิด จะต้องตั้งอยู่บน
พื้นฐานของข้อมูลที่รอบด้าน คือจะต้องคำนึงถึงทั้งสภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิด ศักยภาพหรือขีด
ความสามารถขององค์กร และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม
การเมืองและสิ่งแวดล้อม

การกำหนดแนวทางที่จะบรรลุสภาพการณ์ในอนาคตที่ต้องการให้เกิดจะต้องเป็นระบบ
คือ แนวทางที่กำหนดขึ้น จะต้องดำเนินไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

การวางแผนยุทธศาสตร์จะต้องตอบคำถามหลัก ๓ ประการ คือ

๑. องค์กรกำลังจะก้าวไปทางไหน (Where are you going?)

๒. สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร (What is the environment?)

๓. องค์กรจะไปถึงจุดหมายได้อย่างไร (How do you get there?)

ความปลอดภัยในสถานที่ปฏิบัติงาน เป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนภายในโรงงานกอง
โรงงานช่างกล สำนักงานคลัง ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองฯ ไปจนถึงลูกจ้างชั่วคราว ทุกคนต่างมีส่วน

ร่วมในการเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสภาพความปลอดภัยในสถานที่ปฏิบัติงาน จะต้องอาศัยการวางแผนที่ดี เพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด

กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง ยึดปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยซึ่งสภาพแวดล้อมความปลอดภัยภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง จะมีแนวปฏิบัติที่จะนำไปสู่สถานที่ปฏิบัติงานที่ปลอดภัยและสุขอนามัยที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน

๑. การจัดระเบียบตามผังโรงงานที่ได้มีการกำหนดไว้อย่างถูกต้องแล้ว
๒. การจัดให้มีตู้หรือกล่องเก็บอุปกรณ์เครื่องมืออย่างเหมาะสมตามที่กำหนด
๓. การจัดสถานที่เก็บชิ้นส่วนอะไหล่อย่างเป็นหมวดหมู่
๔. การปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย ควรแยกออกบริเวณที่ปฏิบัติงานอื่น ๆ และกำหนดสัญลักษณ์อย่างชัดเจน
๕. การรักษาความสะอาดหลังการปฏิบัติงาน
๖. การจัดให้มีระบบแสงสว่างและการระบายอากาศที่เหมาะสมและเพียงพอ
๗. การให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องสุขา ห้องปฐมพยาบาล ห้องสันทนาการ

การจัดลำดับความสำคัญของการปรับปรุงสภาพแวดล้อม

สำคัญ / เร่งด่วน	เร่งด่วน	ไม่เร่งด่วน
สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดระเบียบตามผังโรงงาน - การจัดให้มีตู้หรือกล่องเก็บเครื่องมือ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดสถานที่เก็บชิ้นส่วนอะไหล่อย่างเป็นหมวดหมู่ - การแยกการปฏิบัติงานที่เป็นอันตรายออกจากสถานที่ปฏิบัติงานประจำ
ไม่สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - การรักษาความสะอาดหลังการปฏิบัติงาน - การจัดให้มีระบบแสงสว่างและการระบายอากาศที่เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องสุขา ห้องปฐมพยาบาล ห้องสันทนาการ

๕.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กร หรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร มีอักษรย่อภาษาอังกฤษ ๔ ตัวได้แก่

- S หรือ Strengths หมายถึง ปัจจัยต่างๆภายในองค์กร ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งหรือเป็นจุดแข็งขององค์กรที่จะนำไปสู่การได้เปรียบคู่แข่ง เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน เช่น จุดแข็งด้านการเงิน ด้านการผลิต ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านคุณภาพของสินค้า นักธุรกิจออนไลน์ต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งเหล่านี้ในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

- W หรือ Weaknesses หมายถึง ปัจจัยต่างๆภายในองค์กรที่ทำให้เกิดความอ่อนแอ หรือเป็นจุดอ่อน นำไปสู่การเสียเปรียบคู่แข่ง เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพภายใน ซึ่งนักธุรกิจออนไลน์จะต้องหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นให้ได้

- O หรือ Opportunities หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ภายนอกองค์กรที่เอื้อประโยชน์ให้ซึ่งเป็นโอกาสที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ เช่น สภาพเศรษฐกิจที่ขยายตัว ข้อแตกต่างระหว่างจุดแข็งกับโอกาสในการทำธุรกิจก็คือ จุดแข็งเป็นปัจจัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน ส่วนโอกาสนั้นเป็นผลจากสภาพแวดล้อมภายนอก นักธุรกิจออนไลน์ที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ เพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นในการเพิ่มยอดขาย

- T หรือ Threats หมายถึง ปัจจัยต่างๆภายนอกองค์กรที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก นักธุรกิจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องและพยายามขจัดปัญหา

ปัจจัยภายใน	
จุดแข็ง : Strengths	จุดอ่อน : Weaknesses
๑. เป็นหน่วยงานหลักในการซ่อม บำรุงรักษา ยานพาหนะเครื่องจักรกล และ เครื่องปรับอากาศของกรุงเทพมหานคร ๒. เป็นหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล และ เครื่องปรับอากาศของกรุงเทพมหานคร ๓. กองโรงงานช่างกลมีบุคลากรด้านช่างที่มีความสามารถจำนวนมาก ๔. มีกระบวนการขั้นตอนการซ่อมบำรุง ยานพาหนะและเครื่องจักรกลที่ชัดเจน	๑. บุคลากรขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน ๒. บุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับ สิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร ๓. สถานปฏิบัติงานมีพื้นที่จำกัด ๔. มีข้อจำกัดในการจัดสภาพแวดล้อม หรือพื้นที่ให้สอดคล้องกับขั้นตอน การซ่อมบำรุงยานพาหนะและ เครื่องจักรกลที่กำหนดไว้
ปัจจัยภายนอก	
โอกาส : Opportunities	อุปสรรค : Threats
๑. มีองค์กรที่ให้ความรู้ด้านความปลอดภัย หลากหลาย ๒. กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและพื้นที่สีเขียว	๑. สถานการณ์ทางการเมืองไม่มีความแน่นอนส่งผลให้การติดต่อ ประสานงานต่าง ๆ ไม่ราบรื่น ๒. การจัดสรรงบประมาณขึ้นอยู่กับ นโยบายของรัฐบาล

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร พบว่ากองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง เป็นหน่วยงานหลักในการซ่อม บำรุงรักษายานพาหนะเครื่องจักรกล และเครื่องปรับอากาศของ กรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องปรับอากาศของกรุงเทพมหานคร ซึ่งกองโรงงานช่างกลมีบุคลากรด้านช่างที่มีความสามารถจำนวนมาก แต่ยังคงขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน และไม่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร รวมทั้งสถานปฏิบัติงานมีพื้นที่จำกัด

แม้ว่าบุคลากรขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน แต่ยังมีองค์กรที่ให้ความรู้ด้านความปลอดภัยหลากหลาย ที่จะให้การอบรมตามวิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานคร แต่ทั้งนี้อาจมีข้อจำกัดจากด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านการประสานงานและการจัดสรรงบประมาณ

๕.๓ การฝึกอบรม

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และทัศนคติ (Attitude) ของบุคลากร อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๕.๓.๑ วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

๑. เพื่อปรับปรุงระดับความตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) ของแต่ละบุคคล ความตระหนักรู้ในตนเอง หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง อันได้แก่ การทำความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองในองค์กร

๒. เพื่อเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงาน (Job Skills) ของแต่ละบุคคล โดยอาจเป็นทักษะด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านก็ได้

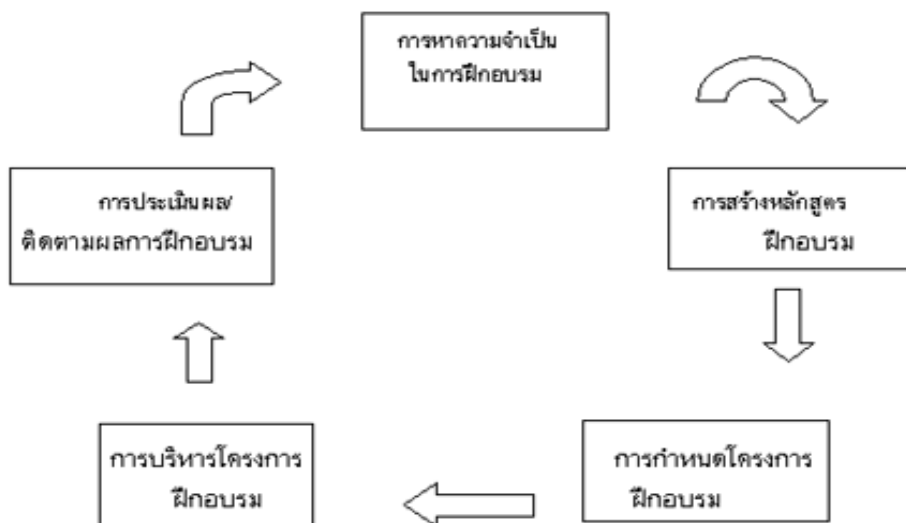
๓. เพื่อเพิ่มแรงจูงใจ (Motivation) ของแต่ละบุคคล อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดผลดี แม้ว่าบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานแล้ว บุคคลนั้นมิได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่และได้ผลงานที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร

การฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้บุคลากรเป็นเรื่องที่วัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง เน้นการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่บุคคลนั้นปฏิบัติอยู่ หรือจะปฏิบัติต่อไปในระยะยาว เนื้อหาของการฝึกอบรมจะเป็นเรื่องมุ่งเน้นให้ตรงกับงานที่กำลังปฏิบัติอยู่หรือกำลังจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ การฝึกอบรมจะมีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดอย่างชัดเจน โดยมีจุดประสงค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งสามารถประเมินผลได้จากการปฏิบัติงานหรือผลงาน (Performance) หลังจากที่ได้รับการฝึกอบรม

๕.๓.๒ กระบวนการฝึกอบรม

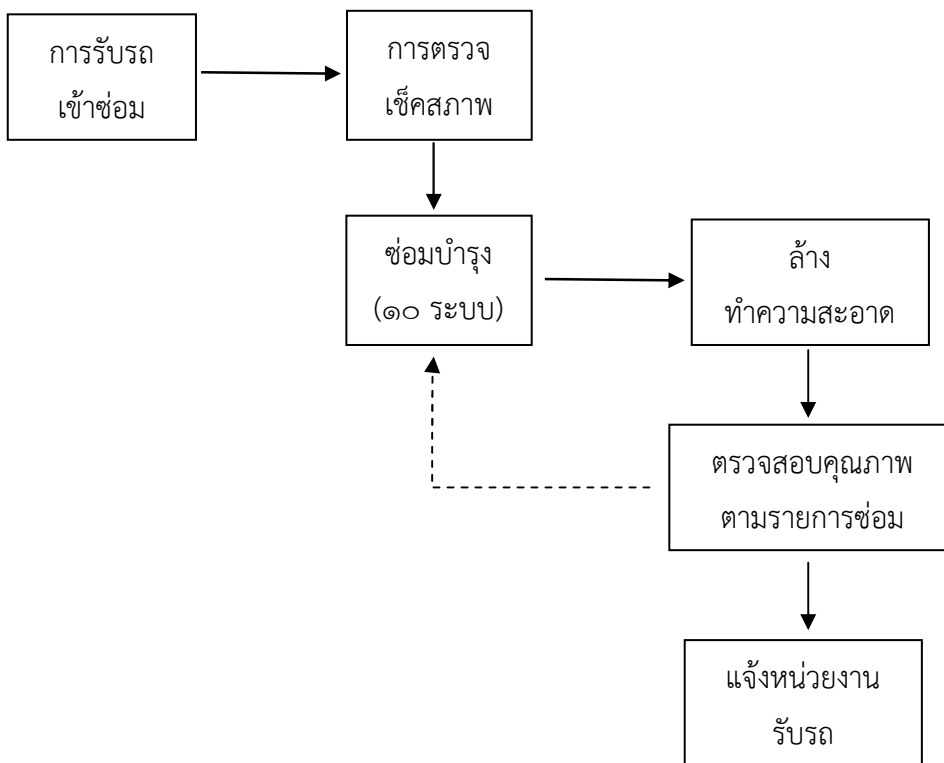
เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการฝึกอบรมแล้ว การประเมินผลจะบ่งชี้ว่าผลที่ได้รับจากการฝึกอบรมนั้นมีความตรง (Validity) มากน้อยเพียงไร กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผลที่ได้รับนั้นตรงกับ

ความต้องการและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่ การฝึกอบรมที่จัดว่าประสบความสำเร็จนั้น จะต้องให้ประโยชน์และคุณค่าตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หากผลที่ได้รับไม่ตรงและต่ำกว่าความคาดหวังขององค์กร จะต้องนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และการวางแผนการฝึกอบรมในอนาคตต่อไป ผลของการประเมินจึงเป็นเสมือนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งจะไปปรับเปลี่ยนการฝึกอบรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

แผนภาพ แสดงกระบวนการฝึกอบรม

๕.๔ ขั้นตอนการซ่อมบำรุงยานพาหนะและเครื่องจักรกล ๖ ขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การรับรถเข้าซ่อม

เป็นขั้นตอนแรกของระบบ หน่วยงานต้องนำรถพร้อมใบสั่งซ่อมและรายการที่ซ่อมมาแจ้ง

ขั้นตอนที่ ๒ การตรวจเช็คสภาพ

เป็นการตรวจเช็คสภาพ ก่อนซ่อม โดยการตรวจสอบสภาพทั้งภายนอกและภายในตัวรถว่า อุปกรณ์ต่างๆ ของรถยนต์มีครบถ้วนหรือไม่ สภาพรถเป็นอย่างไร มีการฉีกขาดหรือชำรุดตามสภาพหรือชำรุดตามอายุการใช้งานหรือไม่ และอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น ใบปัดน้ำฝน วิทยุ โคมไฟต่างๆ มีครบถ้วนหรือไม่ ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงมีปริมาณเท่าใดก่อนส่งไปขั้นตอนที่ ๓ เพื่อซ่อมต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นตอนการซ่อมบำรุง ซึ่งได้ทำการแบ่งเป็นระยะ

๑. ระบบเบรกและช่วงล่าง
๒. ระบบเครื่องยนต์
๓. ระบบส่งกำลัง
๔. ระบบซ่อมตัวถังและพ่นสี
๕. ระบบไฟฟ้า
๖. ระบบไอไดรอลิก
๗. ระบบปรับอากาศ
๘. ระบบการติดฟิล์มกันแสง
๙. ระบบเปลี่ยนถ่าย น้ำมันหล่อลื่น
๑๐. ระบบเครื่องจักรกลหนัก

ซึ่งรถที่เข้าซ่อม จะทำการซ่อมเฉพาะระบบที่ทางหน่วยงานเจ้าของเป็นผู้แจ้งมาเท่านั้น หากพบการชำรุดต่อเนื่อง ก็จะแจ้งให้หน่วยงานเจ้าของทราบก่อน เพื่อทำการเพิ่มรายการซ่อม

ขั้นตอนที่ ๔ ล้างทำความสะอาดหลังจากซ่อมเสร็จแล้ว จะให้บริการล้างทำความสะอาดหลังการซ่อม

ขั้นตอนที่ ๕ ตรวจสอบคุณภาพหลังการซ่อม

หากการซ่อมไม่สมบูรณ์จะส่งกลับไปสู่ขั้นตอนที่ ๓ เพื่อทำการแก้ไขให้สมบูรณ์ ถ้าสมบูรณ์จะส่งไปสู่ขั้นตอนที่ ๖ ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ แจ้งหน่วยงานเจ้าของเพื่อนัดหมายมารับรถ

๖. กรอบแนวทางในการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง มีกรอบแนวทางในการดำเนินการดังนี้

๖.๑ อบรมให้ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยให้กับบุคลากรของกอง
โรงงานช่างกล สำนักงานคลัง มีขั้นตอนดังนี้

๖.๑.๑ เสนอผู้บริหารเสนอขอความเห็นชอบในการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้าน
สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยให้กับบุคลากรของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง

๖.๑.๒ กำหนดขอบเขตเนื้อหาและวิธีการฝึกอบรม

- แนวคิด วิธีการ และการนำไปประยุกต์ใช้ของกิจกรรม ๕ส โดยใช้
วิธีการบรรยาย ตอบข้อซักถาม
- สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน (สภาพแวดล้อม
และความปลอดภัยในกองโรงงานช่างกล) โดยวิธีการบรรยาย ตอบข้อซักถาม)

๖.๑.๓ ติดต่อวิทยากร โดยใช้วิทยากรจากบริษัทเอกชน

๖.๑.๔ ประเมินผลการฝึกอบรม โดยประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรมหลังจบการฝึกอบรมทันที

๖.๒ การกำหนดแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงาน
ช่างกล มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

๖.๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกอง
โรงงานช่างกล ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้าฝ่าย เจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ

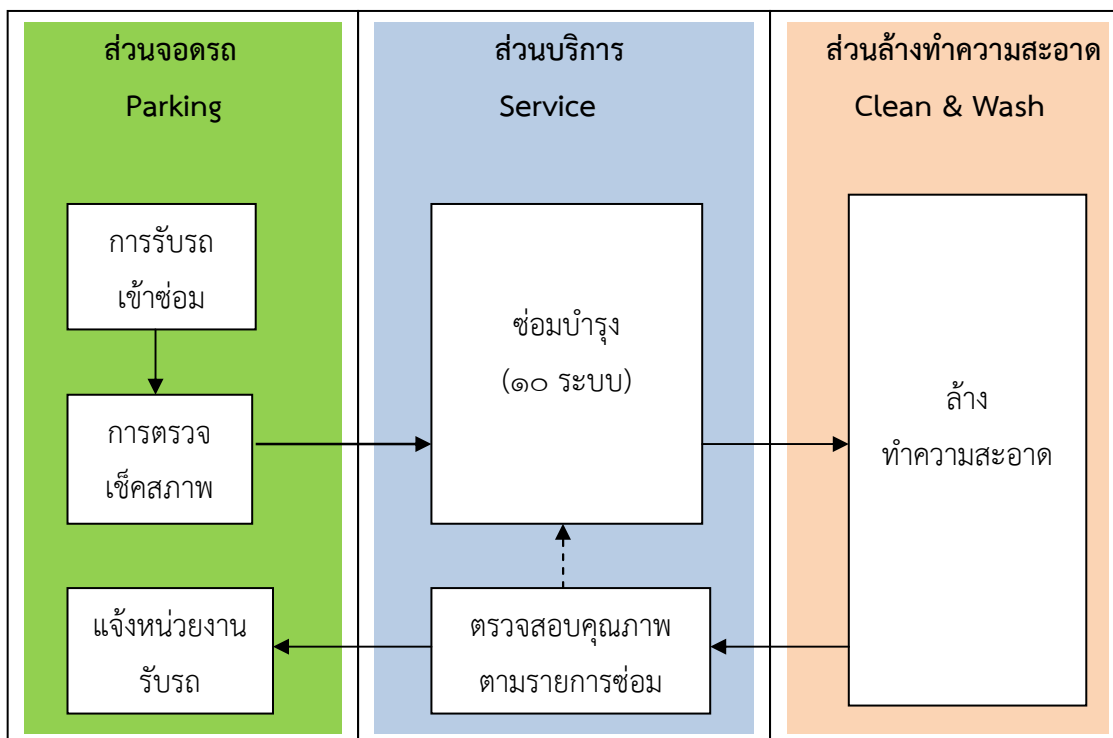
๖.๒.๒ กำหนดนโยบายการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดย
กำหนดให้จัดระเบียบแผนผังโรงงาน การจัดเก็บอุปกรณ์ เครื่องมือ การรักษาความสะอาด การจัดระบบ
แสงสว่างและการระบายอากาศ กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๖.๒.๓ กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงาน
ของกองโรงงานช่างกล โดยนำหลักการ ๕ ส ได้แก่ สะสาง สะดวก สะอาด สร้างนิสัย และสุจริต
มาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ มีรายละเอียดดังนี้

- การจัดผังโรงงาน (จัดอย่างไร)
- การจัดอุปกรณ์เครื่องมือ (จัดอย่างไร)
- การจัดสถานที่เก็บชิ้นส่วนอะไหล่
- การรักษาความสะอาดของโรงงาน
- การจัดระบบแสงสว่างและการระบายอากาศ
- การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
- การกำหนดการติดตาม การตรวจสอบการดำเนินงาน

๖.๒.๔ เสนอขอความเห็นชอบหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อนำแนวทางการปฏิบัติงาน
ปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกลไปใช้ในโรงงานของกองโรงงานช่างกล
สำนักงานคลัง

๖.๓ แนวทางปรับสภาพแวดล้อม กระบวนการซ่อมบำรุงยานพาหนะและ
เครื่องจักรกล

ส่วนที่ ๑ มีลักษณะการใช้พื้นที่สำหรับรับรถเข้าซ่อมจะใช้เวลาจอดประมาณ ๓๐ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง เพื่อตรวจเช็คสภาพก่อนส่งเข้าซ่อม และใช้จอดรถที่ซ่อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว รอหน่วยงานเจ้าของมารับ ซึ่งกรณีรอหน่วยงานมารับเข้าอาจประสานขอความร่วมมือหน่วยงานข้างเคียงโดยรอบ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ที่จอดรถชั่วคราว

ส่วนที่ ๒ ลักษณะการใช้พื้นที่ เป็นพื้นที่สำหรับการซ่อมบำรุงจะใช้ระยะเวลาในการจอดนาน พื้นที่ที่จะมีโอกาสเลอะเทอะจากคราบน้ำมัน ฝุ่นละอองต่างๆ ได้ง่าย ว่าต้องมีเครื่องมือ สามารถหยิบใช้งานได้โดยสะดวกหลากหลายชนิด ตามลักษณะงาน ยังสามารถแต่งพื้นที่ได้ตามลักษณะการซ่อมที่เลอะเทอะมากและน้อยแยกออกจากกันได้ ก็จะทำให้การทำงานมีคุณภาพและสภาพแวดล้อมดีขึ้น

ส่วนที่ ๓ ลักษณะการใช้พื้นที่ เป็นพื้นที่เพื่อล้างทำความสะอาดรถ ซึ่งผ่านกระบวนการซ่อมมาแล้ว เพื่อให้พร้อมในการส่งรถคืนให้หน่วยงานเจ้าของ ควรจะใช้พื้นที่โล่งแจ้งและใกล้แหล่งจ่ายน้ำ เพื่อความสะดวกและสามารถทำความสะอาดได้ง่าย ใช้ระยะเวลาในการจอดทำความสะอาดประมาณ ๒ ชั่วโมง

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

๗.๑ การอบรมให้ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยให้กับบุคลากรของกอง
โรงงานช่างกล สำนักการคลัง ใช้ระยะเวลา ๑ เดือน เริ่มเดือน ตุลาคม ๒๕๕๙ สิ้นสุดเดือนธันวาคม
๒๕๕๙

๗.๒ การจัดทำแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล ใช้ระยะเวลา ๓ เดือน เริ่มเดือนมกราคม ๒๕๖๐ สิ้นสุดเดือนมีนาคม ๒๕๖๐

๘. งบประมาณ

๗.๑ การอบรมให้ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยให้กับบุคลากรของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง ใช้งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๗.๒ การจัดทำแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล ใช้งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการ/เครื่องมือ
เป้าหมาย (Output) ๑. อบรมให้ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในโรงงานให้กับบุคลากรของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง	- ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง เข้ารับการฝึกอบรม	- รายงานผลการฝึกอบรม
๒. กำหนดแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล	- กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง มีแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล ภายในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙	- รายงานผลการดำเนินการจัดทำแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล
วัตถุประสงค์ (Outcome) ๑. เพื่อให้บุคลากรกองโรงงานช่างกลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และความปลอดภัยสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงงานกองโรงงานช่างกลได้	- ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และความปลอดภัยภายในโรงงานเพิ่มขึ้น	- จากการทดสอบความรู้ด้านสภาพแวดล้อม และความปลอดภัยภายในโรงงาน ก่อน - หลัง การฝึกอบรม
๒. เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกลให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	- การจัดวางอุปกรณ์ เครื่องมือการจัดสถานที่ที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐ - อุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ลดลงร้อยละ ๒๐	- จากผลการตรวจประเมินของคณะกรรมการตรวจสภาพแวดล้อมในการทำงานของกองโรงงานช่างกล - จากรายงานการเกิดอุบัติเหตุภายในโรงงาน

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด (KPI)	วิธีการ/เครื่องมือ
๓. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีของคนในองค์กร และเกิดบรรยากาศที่ดีต่อการปฏิบัติงาน	- บุคลากรของกองโรงงาน ช่างกล มีความสุขในการทำงาน เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗๐	- จากการประเมินความคิดเห็นของบุคลากรของกองโรงงานช่างกลเกี่ยวกับความสุขในการทำงาน
๔. เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรต่อผู้ใช้บริการ	- ผู้ใช้บริการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของกองโรงงานช่างกล ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	- จากการประเมินความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อม การลดปริมาณอุบัติเหตุ และการเจ็บป่วยของบุคลากร โดยการนำการจัดผังโรงงานให้ถูกต้องมาใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๑๐.๒ ควรมีจัดอบรมเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยภายในโรงงานของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลังให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

๑๐.๓ ควรมีการปลูกจิตสำนึกการดูแลสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๑๐.๔ ควรมีการจัดการประชาสัมพันธ์การดูแลสิ่งแวดล้อมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ และรับรู้ถึงการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

๑๐.๕ ควรนำวิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานครมาใช้ในแผนปฏิบัติงานของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมส่งผลดีต่อการพัฒนางาน